

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
(ύλη Β' Γυμνασίου)

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Πόσους φίλους χρειαζόμαστε πραγματικά;

Τα τελευταία χρόνια, οι κύκλοι των φίλων συρρικνώνονται, φαινόμενο που επιταχύνθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Αυτή η κατάσταση έχει δυσμενείς συνέπειες για την υγεία. Οι φιλικές σχέσεις είναι σημαντικός παράγοντας ευζωίας, ενώ η μοναξιά και η κοινωνική απομόνωση συνδέονται με αυξημένο κίνδυνο ψυχικών διαταραχών, όπως η κατάθλιψη και το άγχος αλλά και με καρδιαγγειακά προβλήματα. Μελέτη που εκπόνησε το 2010 η Τζουλιάν Χολτ Λούντσαντ, καθηγήτρια Ψυχολογίας και Νευροεπιστημών στο Πανεπιστήμιο Μπρίγκχαμ Γιανγκ της Γιούτα, διαπίστωσε ότι η μοναξιά είναι εξίσου επικίνδυνη για την υγεία μας όσο το κάπνισμα 15 τσιγάρων κάθε ημέρα.

Ποιος είναι ο ιδανικός αριθμός φίλων που πρέπει να έχουμε; Η Τζουλιάν Χολτ Λούντσαντ επισημαίνει ότι δεν υπάρχουν αρκετές μελέτες επί του αντικειμένου, αλλά οι λίγες που έγιναν υποδεικνύουν ως «χρυσό» αριθμό τους τρεις έως έξι στενούς φίλους. Ο δρ Τζέφρι Χολ, καθηγητής Επιστημών Επικοινωνίας στο Πανεπιστήμιο του Κάνσας, αντιθέτως, εκτιμά ότι, για να αντιμετωπιστούν οι δυσμενείς συνέπειες που έχει η μοναξιά στη φυσική μας υγεία, αυτό που έχει σημασία είναι να υπάρχει στη ζωή μας ένας άνθρωπος - σύντροφος, γονέας, φίλος ή άλλος.

Ασαφές είναι, πάντως, ποιο ρόλο διαδραματίζουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, καθώς έρευνες έχουν δείξει ότι ο αριθμός των «φίλων» που έχει ένας χρήστης δεν επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο εκλαμβάνει την ευζωία του. Αν και κατά την πανδημία πολλοί έχασαν την επαφή τους με το φιλικό τους περιβάλλον, κάποιοι βρήκαν ουσιαστική επικοινωνία στο Διαδίκτυο.

Ακόμα όμως και αν νιώσουμε ότι θα θέλαμε να αποκτήσουμε περισσότερους φίλους, κάτι τέτοιο είναι αρκετά δύσκολο στην ενήλικη ζωή μας. Οι έρευνες δείχνουν ότι πολλοί άνθρωποι δυσκολεύονται, γιατί διστάζουν να εμπιστευθούν νέα πρόσωπα ή απλώς επειδή δεν διαθέτουν αρκετό χρόνο, για να καλλιεργήσουν μια σχέση. Για αυτό συχνά είναι ευκολότερο να δοθεί νέα πνοή σε μια φιλία που έχει ατονήσει, τονίζει η ψυχολόγος Μαρίζα Φράνκο. «Πάρτε την πρωτοβουλία και μη νομίσετε ότι οι φιλίες δημιουργούνται αυτόματα. Διατηρήστε, όμως, την ευθυκρισία σας. Αν οι νέοι «φίλοι» σας δημιουργούν αμφιβολίες, επειδή είναι ανταγωνιστικοί, υπερβολικά επικριτικοί ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, μην δαπανάτε μαζί τους τον χρόνο σας, διότι αυτό βλάπτει την υγεία σας».

Ο δρ Χολ υπογραμμίζει ότι ο χρόνος που περνάτε με τους φίλους σας είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Μια στενή φιλία χρειάζεται για να αναπτυχθεί τουλάχιστον 200 ώρες. Έχει και ένα ενθαρρυντικό συμπέρασμα για τους πιο εσωστρεφείς. Η ύπαρξη τριών έως έξι φίλων στη ζωή μας, επισημαίνει, μπορεί να είναι ένας υπολογισμός, αλλά δεν συνιστά και απαραίτητο κανόνα για όλους μας. «Η προσωπικότητα κάθε ανθρώπου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ζωής του είναι αυτά που θα κάνουν τη διαφορά».

Κάθριν Πίρσον, «The New York Times», μεταφρασμένο άρθρο στην εφημερίδα «Καθημερινή», Μάιος 2022, διασκευή

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας δίπλα σε κάθε περίοδο λόγου τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος».

α) Η πανδημία διεύρυνε τους κύκλους των φίλων των ανθρώπων.

β) Είναι σημαντικό στη ζωή μας να έχουμε πολλούς φίλους.

γ) Κατά τη διάρκεια της πανδημίας πολλοί βρήκαν φίλους με τη βοήθεια του Διαδικτύου.

δ) Δεν είναι τόσο σημαντικός ο χρόνος που διαθέτουμε για τους φίλους μας.

ε) Η προσωπικότητα κάθε ανθρώπου καθορίζει τον αριθμό των φίλων που επιλέγει να έχει δίπλα του.

(15 μονάδες)

2. Να πυκνώσετε το περιεχόμενο των 3 τελευταίων παραγράφων του κειμένου σε 50 - 60 λέξεις.

(15 μονάδες)

3. Να βρείτε τα δομικά στοιχεία της 2ης παραγράφου του κειμένου: θεματική πρόταση, λεπτομέρειες, πρόταση – κατακλείδα (αν υπάρχει) και να δώσετε έναν πλαγιότιτλο στην παράγραφο.

(5 μονάδες)

4. « Οι φιλικές σχέσεις θεωρούνται σημαντικός παράγοντας ευζωίας...»

α) Να βρείτε το υποκείμενο του υπογραμμισμένου ρήματος και να αναγνωρίσετε τη μορφή του.

β) Να βρείτε τη χρονική βαθμίδα, το ποιόν ενέργειας και τη συζυγία του παραπάνω ρήματος.

(5 μονάδες)

5. Να αναλύσετε τις παρακάτω σύνθετες λέξεις στα επιμέρους συνθετικά τους: ευζωία, απομόνωση, εσωστρεφής, επικριτικός, ψυχολόγος.

(10 μονάδες)

6. Για κάθε υπογραμμισμένη λέξη του κειμένου (συρρικνώνονται, σημαντικός, δυσμενείς, δαπανάτε, ενθαρρυντικό) να γράψετε μία συνώνυμη:

(10 μονάδες)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Στο πλαίσιο συζήτησης μέσα στην τάξη σχετικά με τη φιλία στην εφηβική ηλικία, εκφωνείτε μία σύντομη ομιλία (250-300 λέξεων) στην οποία αναφέρετε τρεις (3) παράγοντες που δυσκολεύουν τη δημιουργία γνήσιων φιλικών σχέσεων στη σύγχρονη εποχή.

(40 μονάδες)